

Posudek diplomové práce

Téma:	Analýza učebnicových souborů z hlediska osvojování standardní výslovnosti německého jazyka
Autor:	Iva Volprechtová
Vedoucí dipl. práce:	PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.
Oponent:	PaedDr. Dagmar Švermová

Diplomová práce se zabývá analýzou vybraných učebnicových souborů z hlediska osvojování standardní výslovnosti němčiny. Téma předložené diplomové práce je stále velmi aktuální, neboť osvojování spisovné výslovnosti zůstává ve výuce cizích jazyků bohužel stále na okraji pozornosti učitelů a i žáků.

Práce je členěna do čtyř kapitol, je doplněna obsahem, úvodem, závěrem a resumé v němčině. Kromě seznamu použité literatury práce obsahuje dále i přílohu s kritérii H.J. Krumma.

V úvodu diplomantka specifikuje téma a cíle diplomové práce. Popisuje problematiku postavení osvojování zvukové stránky ve výuce cizích jazyků ve srovnání s jinými aspekty jazyka.

V první kapitole je popsána problematika komunikace obecně a poté se zaměřuje na zvukovou stránku komunikačního aktu. Některé pojmy či formulace nejsou však použity adekvátně či správně. Např. na str. 8 autorka uvádí, že Palek rozlišuje „pět hlavních argumentů komunikačního procesu“. Jedná se o jednotlivé prvky, součásti, elementy, ale rozhodně ne argumenty. Tvrzení o vztahu fonému a hlásky (str. 12) je zde interpretováno nesprávně. Naprosto chybné je tvrzení (str. 13), že předpona *miss-* není v němčině přízvučná. Při obhajobě je třeba tuto problematiku uvést na správnou míru. Uváděný příklad (str. 13) pro „slova, která se stejně píší, ale jejichž význam odlišuje pouze poloha přízvuku“ by bylo třeba rovněž upřesnit a doplnit. Tvrzení autorky, že „V němčině se vedle hlavního slovního přízvuku v některých slovech vyskytuje i přízvuk vedlejší.“ je nutno více vysvětlit. Obdobné nepřesnosti ve formulacích a nedostatky v terminologii se objevují v textu častěji, např.:

- na str. 24 „Jako příklad pozitivního mezijazykového transferu lze uvést výslovnost *d* v německém slově *und* a v českém *had*. V čem spočívá tento transfer, již není vysvětleno.

- na str. 25 „výslovnost anglického 'r', která je aplikována na výslovnost německého 'r'“. Pojem „německé r“ postrádá jakýkoliv odborný popis – je třeba jej doplnit u obhajoby diplomové práce.

- rovněž na str. 25 „výslovnost německého „ö“ a „ü“, které někteří čeští žáci vyslovují jako [ɛ] a [i]“.

Přínosem předložené diplomové práce je snaha autorky aplikovat didaktické poznatky do systému osvojování zvukové stránky jazyka, což bylo zdařile realizováno např. při volbě obecných didaktických a metodických principů.

Dalším pozitivním prvkem diplomové práce je podrobný katalog kritérií pro analýzu učebnic, který autorka sestavila a výběr odůvodnila na základě studia odborné literatury. Pomocí těchto kritérií pak provedla analýzu vybraných učebnicových souborů a výsledky této analýzy pak přehledně publikovala v kapitole 4.8 včetně navrhovaných metodických doporučení.

Po formální stránce se autorka nedopustila žádných větších chyb, použitá literatura je citována v zásadě správně dle normy a je v dostatečném rozsahu.

Celkově lze říci, že autorka se snažila zadané téma zpracovat solidně na základě studia sekundární literatury, práce však obsahuje více nepřesností a chyb ve formulacích, a to právě v oblasti fonetiky a fonologie.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení doporučuji práci k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře – dobře.

Autorka by si měla k obhajobě připravit odpovědi k následujícím bodům:

1. Vysvětlíte problematiku přízvukování předpony *miss-*.
2. Objasněte pojmy hlavní a vedlejší přízvuk.
3. Vysvětlíte z hlediska fonetiky a fonologie použitý příklad pro pozitivní transfer na str. 24.
4. Objasněte problematiku konsonantického a vokálního *r* v němčině.

V Praze dne 8. května 2008

PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.
katedra germanistiky